

ᐅᑎᑎᑎᑎ ᐅᑎᑎᑎᑎ ᐅᑎᑎᑎᑎ
Building Nunavut Together
Nunavut iluqatigiingniq
Bâtir le Nunavut ensemble

ᑎᑎᑎᑎ ᐅᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎ ᐅᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎᑎ
Minister of Economic Development & Transportation
Minista Pivalliyuliyikkut Ingilrayuliyiyitkullu
Ministre de Développement économique et des Transports

Qitiqqautiyuq 18, 2018

Ms. Marg Epp
Ikhivautalik
Nunavunmi Nanminiaqqtut Atukkirviit Kuapuliisitkut
Qiuqutaa 2548, Iqaluit, NU
X0A 0H0

Nunavunmi Nanminiaqqtut Atukkirviit Kuapuliisitkut Titiqqidjutaat Piumayamingnut 2018-19

Halu Ms. Epp:

Quviahuktunga tunihipluhi uminga Titiqqidjutaat Piumayamingnut 2018-19mi. Umani titiraqhimayut naunaiyautikhainik hivulliutiyakhanut pinahuaqtailu ikayuutikhanginik Nunavunmi Nanminiaqqtut Atukkirviit Kuapuliisitkut (NBCC) nutaami maniit ukiunganut unalu naunaiyaiyukhat taima Kuapuliisitkut ikayuutainik maniliurnikkut pivalliadfutikhanginik hivulliutiyukhanik ihuaqhaqtauhimayukhat Kavamatkut Nunavutim nutaaq pinahuaqtani, *Turaaqtavut*.

Umani titiraqhimayut naunaiyautikhainik anginiqaqtunik mangit unniudjutingit pitquyahimayut munariyakhailu Kuapuliisitkut, atuqquplugit piyungnautit kiunnaqtullu aulapkaidjutikhangit atuqtakhaliurniq.

Kivagtuiyunga nutaanik kavamatkunik, hakugikhiyuumirumayatka nutaat havaqatigiigutikhavut Katimayingit havaktiillu havaqatigiiniptingni ikayuutikhanginik maniliurnikkut pivalliadjutikhanik avikturniani. Ukpriyatka amihut angiyut uukuutikhangit atuqtauliqtut taja talvani NBCC ikayuutauhunguyut kavamatkut pinahuaqtainut, hivulliutiyumayaitlu naunayariikhimayut talvani *Turaaqtavut* ihumagiluarniaqtait havaaktakhainik Kuapuliisitkut nakuuyunik inirutikhanik.

Pitquyahimayunik Pilluagakhaniklu 2018-19

Atulihaaliutani nuutaani maniit ukiunganut, niriuqtunga ihivriuhiniarapta angiqtauyukhaniklu NBCCtkut 2018-2021 havaakhanut hivunikhaliurutait manikhaitlu. Naahuriyatka tapkuat hivulliutayakhangit hivunikhaliurutikhangitlu naunaiqtauhimayut talvani havaakhanut hivunikhaliurutait atuliqtauhunguyut ihuaqtumik inuuhiringnaqtumiklu tamainut Nunavunmiut ihumagilugit.

Inuit Havaakhangit Ihumaliurutit

pitquyiyut taimatut NBCCKkut tunihimayut Ministap pitquhimayainik ihuaqhautikhanginik *Nunavunmi Nanminiaqtut Atukkirviit Kuapuliisitkut Maligq.*

Kangiqhihimayunga iliffi Katimayihillu havakpakhimayut ihuaqhaidjutikhainik *Maligat*, ilauiyut qanuqtut maliruagakhat atuqtaudjutikhanik piyariaqaqtut tuhaqtittinirlu havauhiinik tuniyauhimayut manikhainik ikayuutikhanik NBCCKkunit. Niriuiqtunga ihivriurumaplugit uuktuutikhait ihuaqhautikhangit, naunaitkualirinirmik hivunmuurutikhanginik ihuaqtunut angiqtauhimayut atuqtakhaliuqhimayunut.

Maligaliurvingmi ihivriuqhijutani, niuriuqtunga Kuapuliisitkut piyaangani ihuaqtunik katimapkaidjutikhanginik unalu havaqatigiigutikhanik aallatlu ahianit havaqatigiiktukhanik taimaitunik NTItkut.

Naahuriyatka tapkuat maligaliurviup ihuaqhautikhaliuqhimayait hivumuuqpallialutik hakugikhidjutikhainik havaariyakhainut Kuapuliisitkut, ihuaqtikhanginik kiunnaqtullu ukuallu piyungnautit, pipkarlugitlu Kuapuliisitkut ihuatqiyaniq ikayuutikhanginik nunani nanminiaqaqtut iatullu maniliurutikhanginik pivalliadjutikhanik avikturiani.

Piliuriami Aktikkulaanganik

Kuapuliisitkut tuniuqhaihimaaktukhauyut ihuaqtunik unihimaanginaqtun maniktaqvikharnik allatqiinguyut nunani nanminiaqutikhat, imatullu amigaiqpalliyut ikayurahuqaqtamingnik, amigaiqpalliyullu ihariahuutait pihimaluni ikayuutikhamingnik piyaangani tamna nanminiaqutit pittaqaqtait tamaita uuktuutikhat talvuuna NBCCKkut atuqtitakhainik ayurnaitqiyaniq Kuapuliisitkut ayuqhautainik.

Niriuiqtunga takuyumaplugit NBCCKkut parnautikhait ikayuutikhanik kinguani munariyaudjutani inungnik 2018-19mi.

Inuit Uqauhiit

Turaaqtavut naunaiqhiyut ihariahuutanik amigaigyuumidjutikhaniklu aturnikhanik Inuktut uqauhianik havagvingni uqauhirilluarlugu kavamatkuni. Nunguanut, NBCCKkut havaktukhauyut piyaangani atukkiutikhaq uuktuutikhat titiraqtauttaaktut Inuktut, ilauiyullu tamaita ihuaqtut titiraqtakhat, titiqqat, ikayuutikhallu.

Hanaqilutik atuqtauyukhanik maningnut tainikhainik Inuktut ihuaqtauniaqtuq piyanginik tapkluat NBCCKkut atuqtakhangit pillahihimayukhauyut tamaini ilitariyauhimayuni uqauhiitigut. Maniliqunirmik ayuiqhattiaqhimayut havaktiit Katimayiillu, nahuuriyatka Kuapuliisitkut ilauttiaqtukhauyut umani anginiqaqtumi atuqtauyukhanik.

Hakugikhidjutikhanik Kavamaliqidjutit

Aviktuqhimayuni Kuapuliisitkut, anginiqaqtuq NBCCKkut Katimayiit pittaqaqtut hivunikhaiurlugit qanuriliurutikhanginik timiqutauiyunut. Qauyimayunga ilangit katimayiuyut ayuiryuumiqpaktut iliaqtakhamingnik talvuuna kuapuliisitkut kavamaliqutikhanginnut

Niriuktagit pipkainikkut Atanngujamun Katimajiinnunlu Aulapkaaijit inmiknik munaridjutiqaqtukhat pipkainikkut pikallaktaqturhimaittumik havagviqalutik NDC-kunni

Inuit Havaktitaulirnikkut Hivulluurun

Ikajurlugu Nunavut Kavamatkut piningani havaktakhainni ataani Article 23mi uvani Nunavunmi Angirutimi, Kavamaliqijikkut Havakvia piliuliqtuq kavamatkunni-tamaat hivunikhamik tunihijuq parnaqutikhakkut hivulluurutimik GN-kunni-tamaat pinahuarutinun piniarhimadjutinunlu amigajarnikkut pimmarigharnikkullu Inuit havaktitaulirnikkunni.

Tamaita havagviit Nunavunmilu kuapuriisitkut kiudjukhat pivallialiurnikkut atuqtipkainikkullu piutikmiknik Inuit Havaktitaulirnikkut Hivulluurunmiknik, ilaujullu nakuujumik aturniit ajuirharnikkut pivallialiurnikkullu pinahuarutinik tunijauvaktun atuqtauraanginnaqtunin pivigijauvingnin. Iltariplugu NDC-kut piqaqtut ikitpiaqtunik havaktinik, niriuktunga takujaami Kuapuriisitkut hivumuunimia iniqtimikkut pivallialiurnikkut hivunikhamiknik, atuqtipkainikkullu parnaqutinik havagutinik amigajarnikkut Inuit havaktitaulirnikkunni.

Piangajarnikkut Aallaakkiikniqarniit

Turaaqtavut pijumajuq aallakkiikniqarninik pimmarigharniniklu piangajarnikkut uukturvikhanun akhuurhainikkut inmikkaurutikhanun nunallaanilu havaaghanun. 2018-19-mi, niriuktara NDC-kut, talvuuna Venture Investment Fund (maniliqtuutighaq), qinirhialuni nutaanik maniliurutikhanik imaa kikliqaqtunik \$500,000, turaangadjutiqaarluni nunallaani anguniarninik aquinikkullu havagutinik.

Nunavut piqaqtuq amigaittunik nunamin piqutinik – aularaanginnaqtaaqtunik nunguttaaqtuniklu. Niriuktunga unniudjutinun qanqtun NDC havaktuq ikajurnikkut aallakkiikniqarutiqaqtunik piangajautikhanik tuniaqtun Nunavunmiunnun amigaittunik havaaghakkut nanminikkullu havagvikhanik qanuriliurutikhanik.

Anguniarnikkut Pitquhikkullu Havagvikhat

NDC's maniliurniarhimadjutait ukunanani manilurutini iqalukhiurninun ukunanlu anguniarnikkut havagviinnin ihariagjaujut piangajarnikkut pivallialiurninun nunallaanilu havaaghanun Nunavunmi. Aulahimajun aularaanginnaqtunik anguniarninik piqaqtukhaq naunaijattiarninik titiraqiniklu angummadjutijaami ihivriurhinikkut pitqujauhijamun, aulapkaaijamilu kavamatuatkunin Nunavunminlu titiraqahimaninik. Niriuktara NDC-kut havaqatigihimmaarlugit maligaghaliuqtiit anguniaqtiillu pipkainikkut tamaita maliktakhaujut maliktaujut taimaatun aulahimajumik nakuuniqarninik uumani havaknirmi.

Hanaujaliqinikkut mirhurnikkullu havagviit anginiqaqtuqlu Nunavutim piangajarnikkut pivallialiurninganun. 2018-19-mi, niriuktara NDC-kut aulapkaqtillugit tahamaniittun pivigijauvaktun paannariidjutit hanaujaqtini havagvinilu, qinirhialutiklu nutaanik uuktuqvikhanik havaktaujukhani ikajurniaqtut Nunavunmiutanik hanaujaqtinik.

Inuit Uqauhiit

Turaaqtavut naunaijaqhimajaa ihariahungniq amigaijaqtinikkut aturnia Inuktuk havaknikkut uqauhiuluni kavamatkunni. Uuman pidjutinganun, NDC havakhimmaaqtukhaq pipkainikkut maniliurniarhimanikkut uukturutikkut havagutait havaktaujukhat Inuktut, ilaujullu pidjutiqaqtun titiqqat, titiqqat, ikajurutikhallu.

Piliurniit atuqtauraanginnaqtukhanik maniliqinikkut taidjutikhanik Inuktut pilluarutauniaqtuq pipkainikkut NDC-kut pinahuarutait pijauttaqtun tamainni ilitarijauhijamun uqauhini. Piqarnikkut maniliqinikkut ajunginninik havaktinin katimajiinnilu, niriuktunga Kuapuriisitkut tamaat ilauniaqtuq uumani anginiqaqtumi havagutimi.

Hakugikhaqnikkut Kavamaliqidjutinik

Nunavunmi kuapuriisiupluni, anginiqaqtuq NDC-kut Katimajiit Aulapkaajiit piqaqtukhat angummadjutinik hivulluriami parnaqutikkut hivunikhaanik timiqutimi. Niriuktara Kuapuriisitkut ikajurhimmaarlugut katimajiit naulirninga pivallialiurningalu 2018-19-mi.

Hakugiktut katimajiit ihariagijaujuq NDC-kunnun aulahimmaaqstillugu havaktillugu ikajurnikkut Nunavunmiunnik ilaujut nanminirijaujuni havagvikni piqutinilu pivallialiurnikkut hulidjutini, pidjutlugulu *Turaaqtavut* hivullitijaujumanig pipkainikkut Nunavut ilitarijauningani aallangajuq nuna Kanadami nunarjuamilu.

Kiullaktarutini Manikkullu Aulapkainingani Unniutinikkut Niriugijaujut uvani 2018-19 Maniliqinikkut Ukiumi

Taamna *Kiinaujalirinirmut Auladjutainnut Maligaq* (FAA), uvani Ilangani IX, Kavamatkunnin Pivikharviit, naunaijarhimajait mikinikhaanun unniutinikkut havaktakhat uplughailu ukununga Nunavutip kavamatkunnin pivikharviknun ilaqaqtuqlu naunaijaqparhimajunik pitjutikhanik ukununga Nunavunmi kuapuriisinun. Taimaalu, pidjutinganun angiklijuummirmihimajuni tautungnarnirni, kiullaktarutini nakuuniqarninginnilu, Ministat munarijalgit Nunavunmi kuapuriisinun tunijaaqtun hivullirutikhanik tuniquinikkut aallaniklu anginiqaqtunik ilitturipkaidjutikhanik GN-kunun Nunavunmiunnunlu.

Aularaanginnaqtun unniutinikkut havaktaujukhat ilaqaqtun ilinikkut katimadjutikhamun hapkuat uvani Maligaliuqvikmi:

- Ilinikkut katimadjutikhamun NDC-kut Havagnikkut Hivunikhaa, talvani uplungani GN-kut Havagnikkut Hivunikhaat ilinikkut katimatjutikhamun.
- Ukiuq tamaat angijumik unniudjutimik tamainnin pihimavaktainni, kaantraaktigut akiliqtuqhunilu aturutinik pijauvaktut NDC-kunnin Una unniudjuti, piqaqtukhat mikinikhaanun ilitturipkadjutinik tadjat manimajut uvani GN-kut Ukiuq tamaat Pinikkut Hulidjutiinni Unniudjutimi, Akiliqtuqhuni Aturutinik Hulidjutiinni Unniudjuti unalu Kaantraakni Hulidjutiinni unniudjuti. (Upalungaijarnikkut Akiliqtuqhuni Aturutinik Hulidjutiinni Unniudjutimik, ilihimalutit taapkuat ilitturipkaidjutit, pipkaqtittaaqtut ihuangittumik havagutikkut ilihimajariirutinik taapkununga akittarutinarungnarhijunin, uqaqtaujukhaungittuq). Una unniudjuti ihuaqtumik ilaliutijauttaaqtuq uvani NDC-kut Ukiuq tamaat Unniudjutaanun.
- Kiudjutit ukununga titiqqanun niriuktauhimanirni, titiqqanun qanuriliuqujaujudjutini, ukuallu Ministanin hivullirutainnik uvani hivullirmi katimanirni Maligaliuqviup kinguagut Kuapuriisitkut pininginnin taapkununga titiqqanik.

Talvani 2018-19 hivulliuqtauhimaffaaqhimajutit havagutigilugit aularaanginnaqtut unniutinikkut havaktakhatit ukununga Kiinaujaliqinikkut Havagvianun:

- Katimajiinnin angiqtauhimajunin manikkut aturutikkut aallakkiikniqarnikkut unniudjutinik ukunungalu akiliqtuinikkut nalautinniarhimajunik ukununga aulapkaidjutini hanadjutikhanilu akitujunilu taimaatut qaangiraangata pingahut tatqiqhiutit tujuqtaujullu iluani 30-ni ubluni nungunningani pingahut tatqiqhiutini, ilaliutilugulu ukiup-nungunningani maliliqinikkut naunaijautianik piqarluni avatquhimanikkut/atugaqarnikkullu unniudjutinik.
- Pingahut tatqiqhiutit qaangiraangata tautuktipkaijukhat manikkut aturutaani aallakkiikniqarnikkut unniudjutinik uumunga Tukliit Ministat Atuqtauraanginnaqtumi Kiullaktarutini Katimajiinnun.
- Tamaita ublukhait havagutikhallu titiqqat ihariagijaujut upalungaijarnikkut atauttimungaqhimajut kavamatkut maniliqidjutait qilamitqijauninginni hailihimadjutainni imaatulluunniit maliklugu tunijauhimajumi pitqujauhimanirni ublughainni.

- Ihivriuqtinin titiqqat aallanikluunniit unniudjutinik (ilaujuqlu NDC-kut kiudjutaa) tunijauhimajut ihivriuqtimin (taapkunangga Kiinaujanut Ihivriuqtiqjuamin Kanadami uumangalu qujaginnamin ilikkuuqtumin kiinaujanut ihivriuqtimin) tamainnun ihivriuqhinirmun NDC-kunnun talvunga ukiumun.
- NDC-kut apirijaujuq havaqatigilugit havaktiit Kiinaujaliqinikkut Havakviani Maniliqinikkut Unniutjutikkut Munarinikkullu havakviani pipkainikkut Kavamatkunni Maniliqinikkut Aturutit ihuaqtumik atuqtipkaqtaujut tamainni maniliqinikkut unniutjutini.

Pijukhaqlu uqaqatigiikniit tuhaumapkaitjutiillu aularaanginnaqtukhaq tamaani kavamaptikni. Pidjutimi hakugigharnikkut kavamatkunniin pivigikharnirni, apirijara NDC-kut aularaanginnaqtukhaq havaqatigiittiarlugit Kiinaujaliqinikkut Havakvia tamainni.

Niriuktunga uqaqatigiiknikkut hivulliutijaujukhanik hivunighainniklu titiraqhimajut uvani Titiraqhimajumik Niriuktauhimanikkut. Niriuktungalu ihivriuriamni kiudjutingnun uumunga titiraqhimajumun.

Pittiarnikkut,

Minista Joe Savikataaq

Minista Munarijuq uvunga Nunavunmi Pivalliajjutikhaliqinirmun Katujjiqatigiiknut

CC: Darrin Nichol, Atanngujaq, Nunavunmi Pivalliajjutikhaliqinirmun Katujjiqatigiiknut
Udlu Hanson, Tukliq Minista, Pivalliajjuliqijikkut Ingilrajuliqijikkullu Havakvia
Jeff Chown, Tukliq Minista, Kiinaujaliqijikkut Havakvia

ᐅᑕᑎᓂᑕ ᐅᐅᓂᓂ ᐱᑭᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ
Building Nunavut Together
Nunavut liuqatigiingniq
Bâtir le Nunavut ensemble

Mr. Bob Leonard
Ikhivautalik, Nunavut Igluliyiyuakkut Kuapuliisitkut
Quiquta 1000 Nayugaa 1400
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0

Nunavut Igluliyiyuakkut Kuapuliisitkut Titiraq Niriuriyanut, 2018-19

Qiqaiyalirvia 2018

Halu Mr. Leonard,

Quviahuktunga tunihipluhi uminga Titiraqhimajumik Niriuktauhimanikkut uvunga 2018-19-mun. Umani titiraqhimayut naunaiyautikhainik hivulliutiyakhanut pinahuaqtaillu ikayuutikhanginik Nunavunmi Nanminiqagtut Atukkirviit Kuapuliisitkut (NBCC)nutaami maniiit ukiungat unalu naunaiyaiyukhat taima Kuapuliisitkut ikayuutainik maniliurnikkut pivalliadfjutikhanginik hivulliutiyukhanik ihuaqhaqtauhimayukhat Kavamatkut Nunavutim nutaaq pinahuaqtani, *Turaaqtavut*.

Umani titiraqhimayut naunaiyautikhainik anginiqaqtunik mangit unniudjutingit pitquyauhimayut munariyakhaillu Kuapuliisitkut, atuqquplugit piyungnautit kiunnaqtullu aulapkaidjutikhangit atuqtakhaliurniq.

Kivaqtuiyut nutaamik kavamatkunik, havaqatigiyumayatka Kuapuliisitkut Katimayingit Hivuliqtingillu havaqatigiiktut havaqatigiiktitluta avikturupta iglukhailiurutanik ihuaqhiyuumirlugillu ihuarnikhait, hailinikhainik akiliruminaqtuniklu iglukhainik Nunavunmiut. Uppirijatka amigaittut angijut havaktaujukhat havaktauliqtun uvani NAC-kunni ikajuutaujut kavamatkut havaqutaani, taapkuallu hivulliutijaujukhat naunaijarhimajut *Turaaqtavunmi* turaangadjutiniaqtuq havaanginnun Katujjiqatigiitkunni nakuujunik inirutinik.

Pitquyauhimayunik Pilluagakaniklu 2018-19

Atulirhuta nutaamik maniliqinikkut ukiumik, niriuktunga ihivriurnikkut angiqhimanikkullu NDC-kut 2018-2021 havaknikkut hivunikhaanik manikkullu aturutikhaanik. Naahuriyatka tapkuat hivulliutayakhangit hivunikhaliurutikhangitlu naunaiqtauhimayut talvani havaakhanut hivunikhaliurutait atuliqtauhunguyut ihuaqtumik inuuhiringnaqtumiklu tamainut Nunavunmiutihumagilugit.

Inuit Havaakhangit Ihumaliurutit

Ikayuutinghanginik Kavamangat Nunavutim pidjutikhanginik tikinnahuaqtainnut atani Article 23 umani Nunavutim Angirutaani, Havagviat Kavamaliqiyitkut havaligtut kavamatkut tamaini qanuriliurutikhaliuqhimayainik ikayuutikhaliuqhimayut qanuriliurutikhanginik GN-kut tamaini pinahurutikhanginik uaktuutikhanginiklu amigaigyuumidjutikhanik ikayuutikhanginiklu Inuinnarnik havagvikhainik.

tamarmik havagviit avikturnianilu kuapuliisiuyut kiuyunnautiqagtut pivalliadjutikhaliurnikkut atuliqpalliadjutikhanginiklu pittiaqhimayunik Inuit Havagvikhainik Parnautikhat, ilauyutlu ihuaqtumik aturnikhainik ayuiqhaudjidjutikhat pivalliadjutikhaniklu pinahuarutit timiqutinit. Nunalaani Igluliyikkuni Timiuyut havaktiqagtut amigaitpiaktunik Inuinnarnik havaktiinik amigaitilanginik, Inuinnarnik havaktituyut talvani Kuapuliisitkuni aulayuittuq imatut 35%-nguyuq amihuni ukiuni. Nigiuktugut takuyakharni nigukhimayunga tautugianganik aulavikhangit Kuapuliisitkut havakhimaniaqtun iniqtigiyaaangat pivalliadjutikharnik havakniaqtainik, aulatitiyaangat hanaqidjutikharnik havakniaqtain hanaqidjutikharnik angikliyumigianganik Inuit havaktukharnik.

Uumilruhaarniattuq Havagviit

Maliglugit Uumilruhaarnaitumi Havagviini Maligaaq, GN-kut atuqtakhaungitpiaktunik uumilruhaarnaitumik, uvaluunniit piffaarnahungitluni. Tamarmik havaktit taiguktakharayat, kangikhilugullu maliqayariyakhatlu maligaaq, ukuallu Havaktiliqiyikkut Maliktakhait Atuuquyauhimagut ilakhaliukhimayut atugakhanut. Taimaitumik, piyariaqaqtutit Angiyuqaak Katimayiitlu munariyakhait maliqattiaktukhat uumilruhaarnaitumi havagviini Kuapuliisitkunni.

Havaqatitigiiknikkut uvalu Iligiingnikkut

Turaaqtavut piyariaqaqtuq havaqatigiigutikhainik ihuaqpiaktunik havaqatikhamingnik ikayuutikhanginik inuuhianut Nunavunmiut. 2018-19mi, niriugiyatka Kuapuliisitkut havaqatigihimmaarlugit kavamatuqatkut kavamait nakuuyumik manikhainik igkukhainut Nunavunmi. Angigliyuumiyuvalliyuq havaqatigiplugit Nunavut Tunngavik Inc., tamaitalu pingahuni avikturniini Inuit katudjiqatigiit, ihuaqhahunguyut iglukhailiurnikkut ayuqhautauvaktunik ihuaqhiyuumiutikhaniklu igluqpinikkut atuqtauqhainik avikturniani, pivalliadjutikhanginik Inuinnait nanminiriyainnik nunainnik amigaigyumiyanginik.

Maligutikhaq Qanuriliurutikhanik Iglukhanut

2017-18mi hivulliqpaamik atuliqtitidjutat Maligutikhaq Qanuriliurutikhanik Iglukhanut. Ilihimayugut, aullavalliyut umani 60-nguyut qanuriliurutikhangit, titiraqhimayuq talvani Maligutikhani, anginiqaqtuq ihuaqhautikhanginik Nunavunmi iglukhailiurutaanut. Nahuriyatka Kuapuliisitkut ihumagihunguyait qanuriliurutikhanik ihumagiplugit Inirnikhat ikayuutikhainik iglukhainiklu, nallaumayunik hivulliutyakhainut titiraqhimayut talvani *Turaaqtavut*.

Maligutikhaq Qanuriliurutikhanik Iglukhanut aadlatqiikpiaktut titiqqat piyariaqaqtut aullahimmanginaqtumik ilaupkaidjutikhainik tamainit kavamatkunit, aallanillu. Uuktuquyatka Katimayiuyut pidjutikhainik Kuapuliisitkut atuliqpalliadjutikhaniklu qanuriliurutikhaliuqhimayunik Maligutikhani, tahapkuatg turrangayut pidjutiqaqtullu hanadjutikhainik akikivyaktunik iglukhanik.

2018-19-mi, Maligutikhaq Qanuriliurutikhanik Iglukhanut ihivriyuqtauyukhaq uqaqatigilugit tamaita ilauyut havagviit timiqutitlu, ihuaqhailutiklu, naunaiyautigilugit qanurinningit hivulliqpaami ukiungani atuqtauliutani. Takuyumayatka iliurautikhat hivulliq Ukiuq tamaat Qanuriniit Igluliyiyitkut unniudjutat iniqqat ukiuakhani 2018.

Havaktiinut Iglukhainik

Ilihimagyutit, kavamatkut Havaktiinut Iglukhainik pinahuaruti anginiqaqtuq havaktikhaqhiurnikkut pihimahaqnikkutlu atugakhanik Kavamatkut Havaktinginut. Pinahuaruti, kihimi, allanguqtauhimaittuq avatquttut 10 ukiuni.

Iniqtiutanik Havaktiinut Iglukhainik Pinahuarutikhanut ihivriuhidjutikhat, takuyumayatka pivalliadjutikhaliuqhimayut naunaiyattiaqhimayut atuqtakhat tikinnahuarumayainik ihuaqtunik ihuaqtikhainiklu pinahuarutimut. Nunavutim kavamaqarvianiluaq, hivitunianiklu, avikturniini havagvingit, piyumiqaqtut ikayuutikhainik aallatqiiktunik igluhitikhainik niuvvavikhanik Kuapuliisitkut qiniqhiayukhat atuliqtukhanik pinahuarutikhaniklu uuktuqulugit kavamatkuni havaktiuyut qiniqhitqulugillu aallanik iglukhainik pidjutikhanginiklu.

Nunaryuami Iglukhanik Qanuriliurutikhaq

2018-19 anginiqaqtuq ukiuq iglukhaqatitiyunut, havaqatigiiktunullu tigumiaqtiuyunullu tamaini nunani Kanatami, tamna Nunaryuami Iglukhanik Qanuriliurutikhaq atuliqtidjikotaani, ukuallu malrungnut angirutit manikhainik pinahuarutikhanullu atuliqtidjutikhat aivaqatigiigutauyut Kanatamit atauhillaanillu aviktuqhimyunit avikturniinillu.

Ihumayunga Kuapuliisitkut apirilugit hapkuat malrungnut aivaqatigiiktukhat tikinnahuarlugit angirutikhamik ihuaqhutikhamik avaliitumut iglukhailiurnikkut ayuqhautauyunut avikturipingni. Angitqiyaniq aktilanganik manikhanik turrangayunik angirutimut, hivituyumullu pidjutiqaqtut, taimaniaqtuq ihuaqtumik aivaqatigiigutait umani ukiungani akhurnarniaqtut hivunikhanut aulladjutinganut iglukhainik Nunavunmi.

Nahuriyatka Kuapuliisitkut havaqatiginiqaqtait Kiinauyaliqiyitkut unniudjutinik atuliqpalliadjutikhainut \$24 millian talamik kavamatuqatkut manikhamik angiqtauhimayumik 2018-19mi, parnautikhaniklu atuliqtidjutikhainut aallanik manikhainik atani umani Nunaryuami Iglukhanik Qanuriliurutikhaq.

Nanminiqagtut Iglunik

Kuapuliisitkut atuqtauuyukhanik nanminiqarumayunut iglunik pinahuarutit anginiqaqtuq atuqtauuyukhaq aallatqiiktunik iglukhaliurutikhanik iglukhanik pivalliadjutikhainiklu nanminiq iglunik niuvvirvikhainik Nunavunmi. Action 16 talvani Maligutikhaq Qanuriliurutikhanik Iglukhanut pitquiyut ihivriuqtaudjutikhainik nanminiqautikhat iglumingnik atuqtakhat amigaigyumilugit uuktuqulugillu inmikkut nanminiqalirianginik iglumik.

2018-19i, niriuqtunga takuyumaplunga talvuuna ihivriuhidjutikhakkut tadjja kinguagullu naniniqautikhainik iglumingnik atuqtakhat naunaiyarlugit aallanguutiutikhainik ihuatqiyainik ihuaqtuniklu atuqtakhanik uuktuqulugit inmikkut nanminikhainik iglumingnik ingunit igluqpiyunit niuvvadjutikhaliuqtunit avikturniani.

Uyaraqhiuqtit amigaigyumihimmaaktut, amigaitutllu Nunavunmiut maniliuqpakhunguyut ikayuutikhainik inmikkut iglukhamingnik niuvrutikhanik. Kuapuliisitkut havaqatigihimmaktakhangit uyaraqhiuqtit pivalliadjutikhainik atuliqtidjutikhainiklu inmikkut nanminikhainik iglukhamingnik ikayuutikhainik atuqtakhaniklu havaktinginut.

Inungnut Iglukhanik Hanadjuhanik

Nutaaq manikhangit kavamatuqatkut kavamainit haililiqqat, takuyumayatka naunaiyattiaqhimayut hivitunirmut upalungaiyautikhat nutaanik ingunut iglukhainik

hanadjutikhat tamani nunani avikturniani, qanuqtullu nappaqtiriyukhanik tuniqhautikhainik qauyihaidjutikhainik ihuaqhautikhainiklu ihuaqtumik nallaumayumiklu ihariahuutainut tamaini nunalaani.

Ilihimagyutit, inikhailiurniq turrangayuq inuuharnianit aannialiqattarnaqhunillu pidjutauyuniklu ilangiiktunut inirmiutiptionnullu—ayuqhautauvakhunillu maligaliqiyiyunut iliharnikkullu atuqtauyunik, ikayuuharnikkutlu inungik ikayurniaqtinullu. Taimatullu, inikhailiurniq amigaigyuumidjutaavaktuq aanniarutitut hiamitirnaqhunillu taimaitunik aanniarutitik tiibirnirmik, aallaniklu hiamittaaqtunik aanniarutitik. Hivitunirmut amigaigyuumidjutikhainik inungnut iglukhanik amigaitunik tamaini nunani avikturniani anginiqaqtuq inuuhirningnaqtumik Nunavunmiunut ihuaqtumiklu pidjutikhainut *Turaaqtavut.*

Uqquqhimayut Ihuaqhaidjutikhanut

Aallaluttauq pidjutaavaktuq inuuhiringnaittuq Nunavunminut qanurinningat inungnut iglugiyayunut iglunut. Qauyimayunga tamna Kuapuliisitkut qanikkut uuktuqpautanik ihuaqhainahuaqhutik ayuqhautainik uqquqhimayunut iglunut inungnut iglugiyayunut iglunut, imatullu uuktuquyatka Igluliqiyitkuni Katimayiyunut munaqhitquplugit ikayurahuarlugillu aulladjutainik uuktuutainiklu imatuillu piliuqhimmaarlutik inungnut ilihautikhainik naunaiqhitikhainik iglumingnik uqurnaqtunik, qanuqtullu uqqulaitqutikhanik.

Havaqatigiplugit Nunamingni Igluliqiyitkut Katimayingit (LHOs)

Aulavalliatitluta 2018-19mut, naamavyaktumik Kuapuliisitkutaullahimadjavut hakugikhiyuumitikhanik havaqatigilugit Nunamingni Igluliqiyitkut Katimayingit (LHOs) tamaini nunalaani. Hamna havaqatigiingnik akhuurnaqtuq auladjutikhanut Kuapuliisitkut piqautikhanullu iglukhainik inungnut iglunik atuqtut, takuyumayatkallu nutanguqtqihimayut ihuaqhaqhimayullu Munardijuhiinik Angiqatiriigunmik Nunamingni Igluliqiyitkut Katimayingit (LHO-kut) atuliqtauhunguyuq aippagu ukiungani tikinnahuaqtkhanik nakutqiyamik ikayuutikhainik katimayiyut atuqtakhainik maliqayakhainiklu, atannguyat titiqiqidjutikhainik unniudjutikhaniklu, ikayuutikhainik piqautikhat, havaktikhaqhiurnikkullu munaqhidjutikhainik piqutinik munaqhidjutikhat nunamingni.

Katimayikhahiurnikkut Atuqtakhainik Maliqayakhainiklu

Qanikkut tikkuqaqtauhimayuk malrungnik Katimayikhangnik, Kuapuliisitkut piqaliqtut naamayunik katimayinik, kivaqtuiyut aallatqiiktunik ihumaliuqtikhanik havaaqaqpakhimayuniklu.

Katimayit anginiqaqtumik havaqaqtut ihumaliurnirmik qanuriliurutikhainiklu Kuapuliisitkut. Apiqhiyunga taimatut, hivumuuqpallidjutikhanik, ilivit atannguyatlu katimayiyullu pivaktut taimatut Katimayiyut aullahimmaaqtukhat hakugingniqaqtumik, ihumagilugit nakuyut maliqayakhatik pidjutikhatiklu -ikayuutikhaffingnik maliktakhaniklu havaktakhainut Kuapuliisitkut.

Aulapkainiq uvalu maniliqinikkut Munaginiq Uniujutinut Pitquyainik 2018-19mi

Taamna *Kiinaujalirinirmut Auladjutainnut Maligaq* (FAA), uvani Ilangani IX, Kavamatkunnin Pivikharviit, naunaijarhimajait mikinikhaanun unniutinikkut havaktakhat uplughailu ukununga Nunavutip kavamatkunnin pivikharviknun ilaqaqtuqlu naunaijaqpiarhimajunik pitjutikhanik ukununga Nunavunmi kuapuriisinun. Taimaalu, pidjutinganun angiklijuummirnihimajuni tautungnarnirni, kiullaktarutini

nakuuniqarninginnilu, Ministat munarijalgit Nunavunmi kuapuriisinun tunijaaqtun hivulluurutikhanik tuniquinikkut aallaniklu anginiqaqtunik ilitturipkaidjutikhanik GN-kunun Nunavunmiunnunlu.

Aullaranginaqtunik unniudjutikhanik munaqhidjutikhainikus, iliuraidjutikhanik Maligaliurvingmi Katimadjutikhainut, ilauyut:

- Kuapuliisitkut Havaanut Upalungaijautit, atautikkuuqatigilugik GN-kut Havaanut Upalungaijautit iliyauyut katimadjutikhanut.
- Ukiuq tamaat angijumik unniudjutimik tamainnin pihimavaktainni, kaantraaktigt akiliqtuqhunilu aturutinik pijauvaktut Kuapuliisitkunit . Una naunaiyautikhaq, naunaiyautitluuniit, titiraqaqtukhauyut ikinnikhanik naunaiyautikhanik tadsa hailiyunik talvani GN-kut Aipparurangat Pinahuarutikhanut Hulidjutainik Naunaiyautit Titiqqat, Akiliqtuyanganik Hulidjutainik Naunaiyautit Titiqqat unalu Kantraqaqtut Hulidjutainik Naunaiyautit Titiqqat. (Upalungaijarnikkut Akiliqtuqhuni Aturutinik Hulidjutiinni Unniudjutimik, ilihimalutit taapkuat ilitturipkaidjutit, pipkaqtittaaqtut ihuangittumik havagutikkut ilihimajariirutinik taapkununga akittarutiniarungnarhijunin, uqaqtaujuukhaungittuq).
- Kiutjutit ukununga titiqqanun niriuktauhimanirni, titiqqanun qanuriliuqyautjutini, ukuallu Ministanin hivulluurutainnik uvani hivullirmi katimanirni Maligaliuqviup kinguagut Kuapuriisitkut pininginnin taapkununga titiqqanik.

Talvani 2018-19 hivulliuqtauhimaffaarhimayutit havagutigilugit aularaanginnaqtun unniutinikkut havaktakhatit ukununga Kiinauyaliqinikkut Havagvianun:

- Katimajiinnin angiqtauhimajunin manikkut aturutikkut aallakkiikniqarnikkut unniudjutinik ukuninngalu akiliqtuinikkut nalautinniarhimajunik ukununga aulapkaidjutini hanadjutikhanilu akitujunilu taimaatut qaangiraangata pingahut tatqiqhiutit tujuqtaujuullu iluani 30-ni ubluni nungunningani pingahut tatqiqhiutini, ilaliutilugulu ukiup-nungunningani maliliqinikkut naunaijautianik piqarluni avatquhimanikkut/atugaqarnikkullu unniudjutinik.
- Pingahut tatqiqhiutit qaangiraangata tautuktipkaijukhat manikkut aturutaani aallakkiikniqarnikkut unniudjutinik uumunga Tukliit Ministat Atuqtauraanginnaqtumi Kiullaktarutini Katimajiinnun.
- Tamaita ublukhait havagutikhallu titiqqat ihariagijaujut upalungaijarnikkut atauttimungaqhimajut kavamatkut maniliqidjutait qilamitqijauninginni hailihimadjutainni imaatulluunniit maliklugu tunijauhimajumi pitqujauhimanirni ublukhainni. Atanguyap titiraqhimayait uvaluuniin aalat uniudjutikkut (ilauyut Kuapuliisitkut kiudjutait) tiniyauyut haffumanga ihivgiuqtimin (tamangnik Qauhiyaqtiyuap Kanatamit uvalu aalat inmikuuqut ihivgiuqtit uvunga Kuapuliisitkut haffumani ukiumi.
- NAC apiriyauyuq havaktukhaq havaktinginnut Kiinauyaliqiitkut Kiinauyani Naunaipkaidjutinga Munariniqmullu havakvinga taimaa naunairiami Kavamatkunni Kiinauyaliqinirmut Maliktakhangit ihuaqtumik iliuraqhimayuq tamainni kiinauyaliriniqmut nauaipkaininngani.

Anginiqaqtuqlu uqaqatigiingniit tuhaumapkaitjutiillu aularaanginnaqtukhaq tamaani kavamaptingni. Napataani hakugighiyuumiqlugu uvagut inungnun timiuyut, apigiyatka

Kuapuliisitkut aulahimaaqlugu qanitumik havakniq hapkununga Kiinauyaliqiyitkut tamaini aktilaangini.

Niriuktunga uqaqatigiiknikkut hivulliutijaujukhanik hivunighainniklu titiraqhimajut uvani Titiraqhimajumik, Niriuktauhimanikkut.

Pittiarnikkut,

Nangariyauyuq Lorne Kusugak
Minista Munariyalik Nunavunmi Igluliyiryuatkunik

Aadjiliuqhimayuq: Terry Audla, Angiyuqaak Atanguyayuqlu talvani Nunavunmi Igluliyiryuatkuni

Jeff Chown, Tukliq Minista, Kiinaujaliqijikkut Havagvia

